

ESTUDI DE VARIETATS AUTÒCTONES D'OLIVERA AL PALLARS JUSSÀ

Presentació de resultats any 2020

Tremp, 31 de maig de 2021

Prospecció en camp

Localització 14 oliveres

Municipis:

Gavet de la Conca

Castell de Mur

Conca de Dalt

Caracterització molecular: Perfils únics

Codi IRTA	Altitud (m)	Vila	Municipi	Denominació local
Pallars-33	724	Sant Cristòfol de la vall	Gavet de la Conca	Collada
Pallars-34	705	Sant Cristòfol de la vall	Gavet de la Conca	Asparadell
Pallars-35	708	Sant Cristòfol de la vall	Gavet de la Conca	Olivera de Barcedana
Pallars-36	770	Sant Martí de Barcedana	Gavet de la Conca	Tardorenca de Barcedana
Pallars-37	744	Sant Martí de Barcedana	Gavet de la Conca	Bagó de raim
Pallars-38	738	Sant Martí de Barcedana	Gavet de la Conca	Massanell
Pallars-39	822	Castell de Mur		Mur
Pallars-40	827	Castell de Mur		Perdiuena
Pallars-41 ¹		Sant Martí de Barcedana	Gavet de la Conca	Olivera del bosc
Pallars-42	709	Aransís	Gavet de la Conca	Graus
Pallars-43	807	Aransís	Gavet de la Conca	Olivera del Mariano
Pallars-44	610	Sant Martí de Canals	Conca de Dalt	Primerenca de Sant Martí
Pallars-45 ²				Sense denominació
Pallars-46 ²				Roialeta

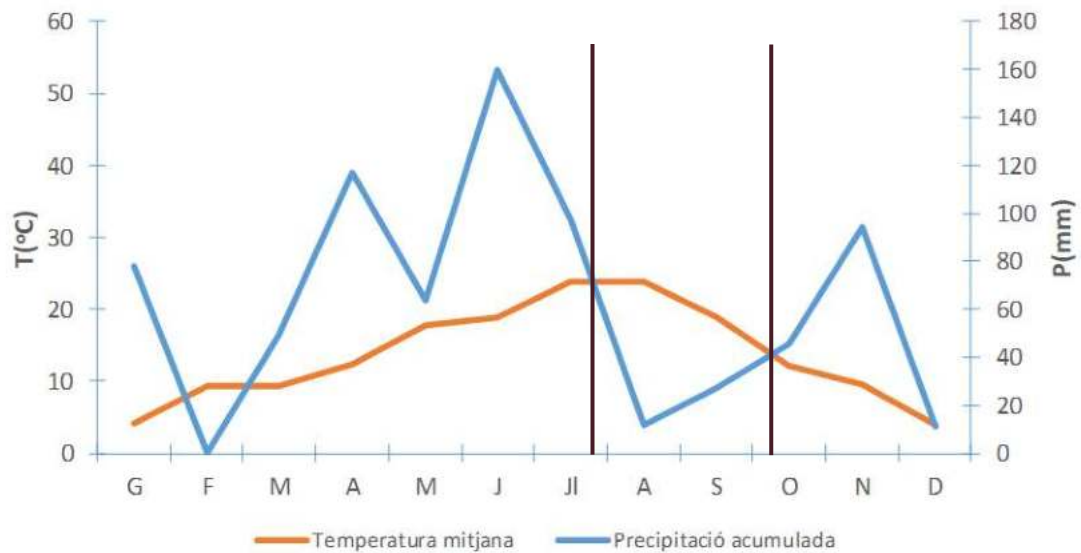
Caracterització morfològica

- Fulla
- Fruit
- Pinyol

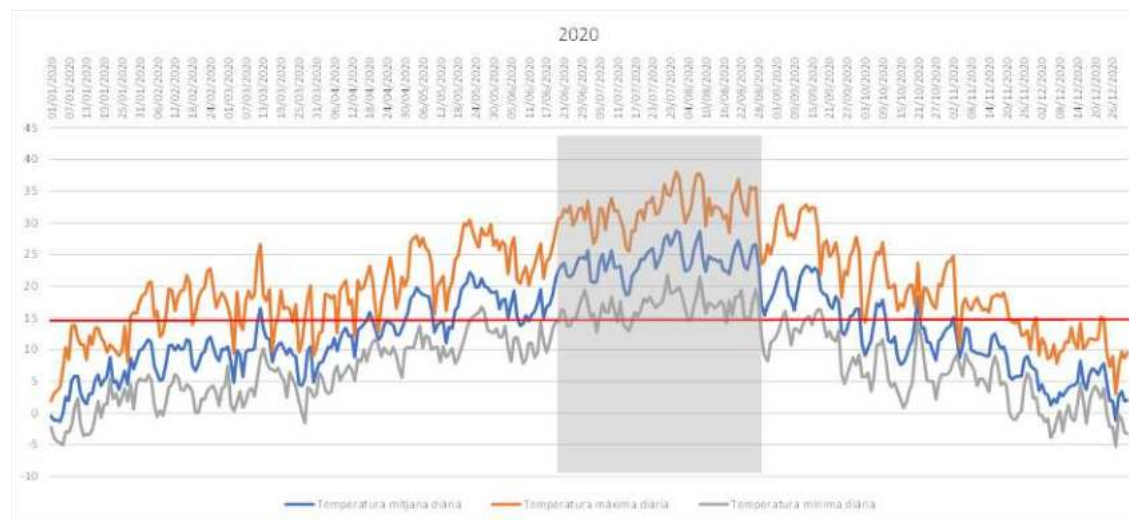

Dades climàtiques. Any 2020

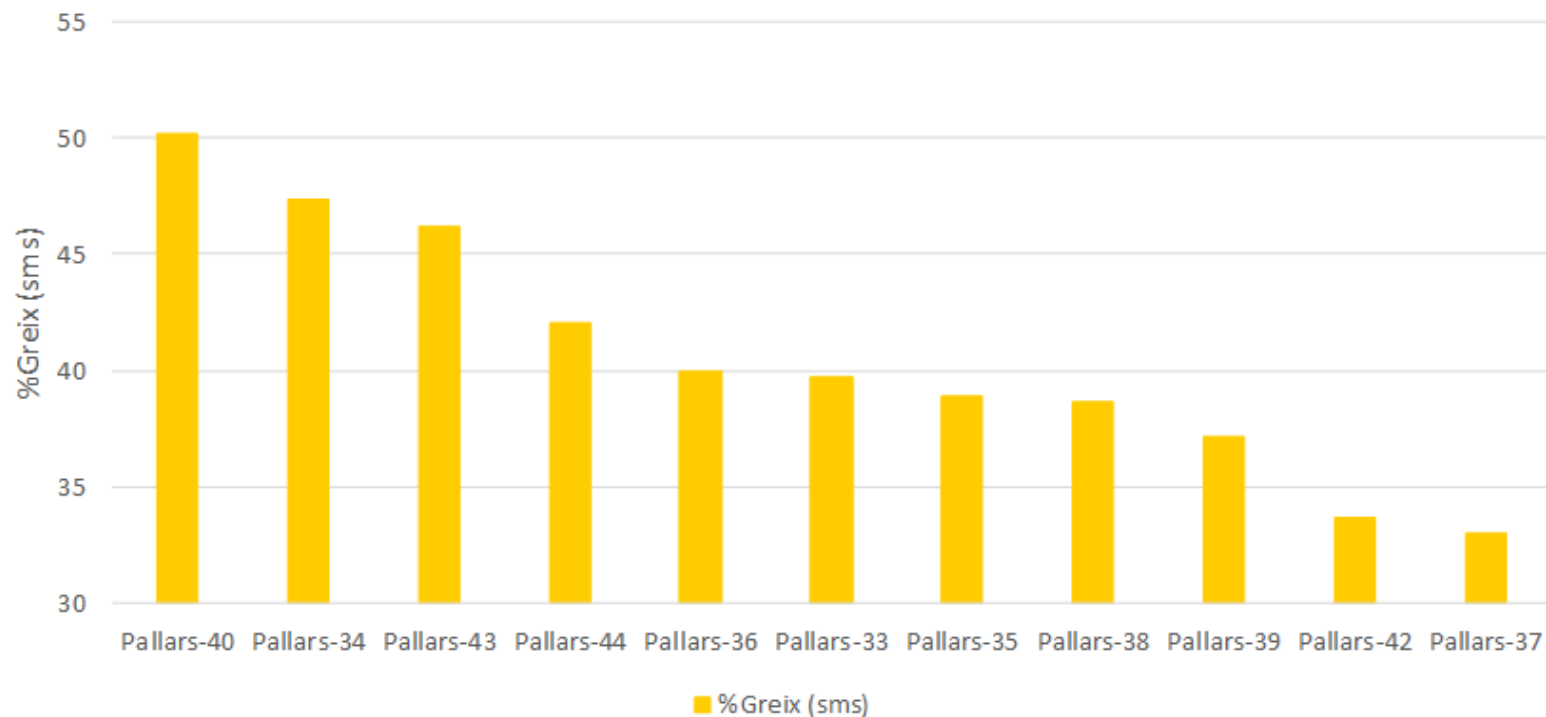
Sant Romà d'Abella (690m)
13,7°C 754,7mm

Sant Romà d'Abella (690m)

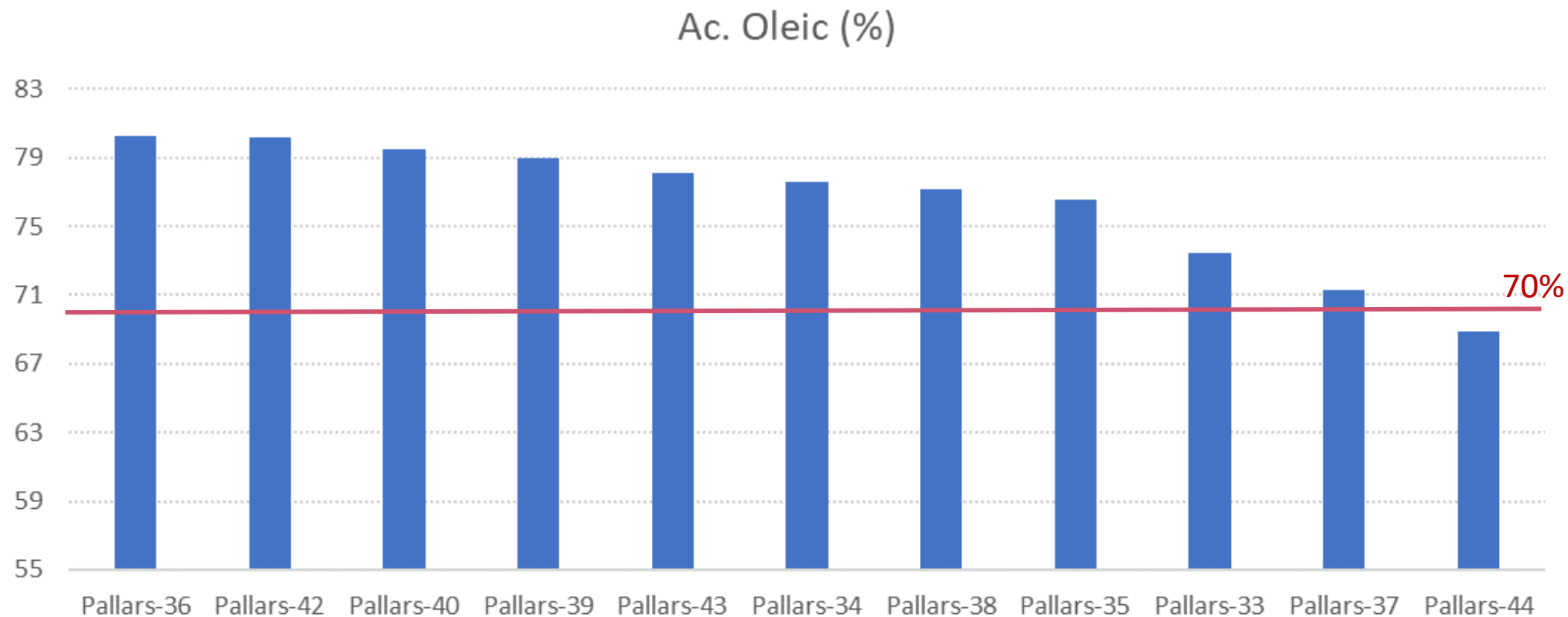
Caracterització elaiotècnica

Valors baixos a:

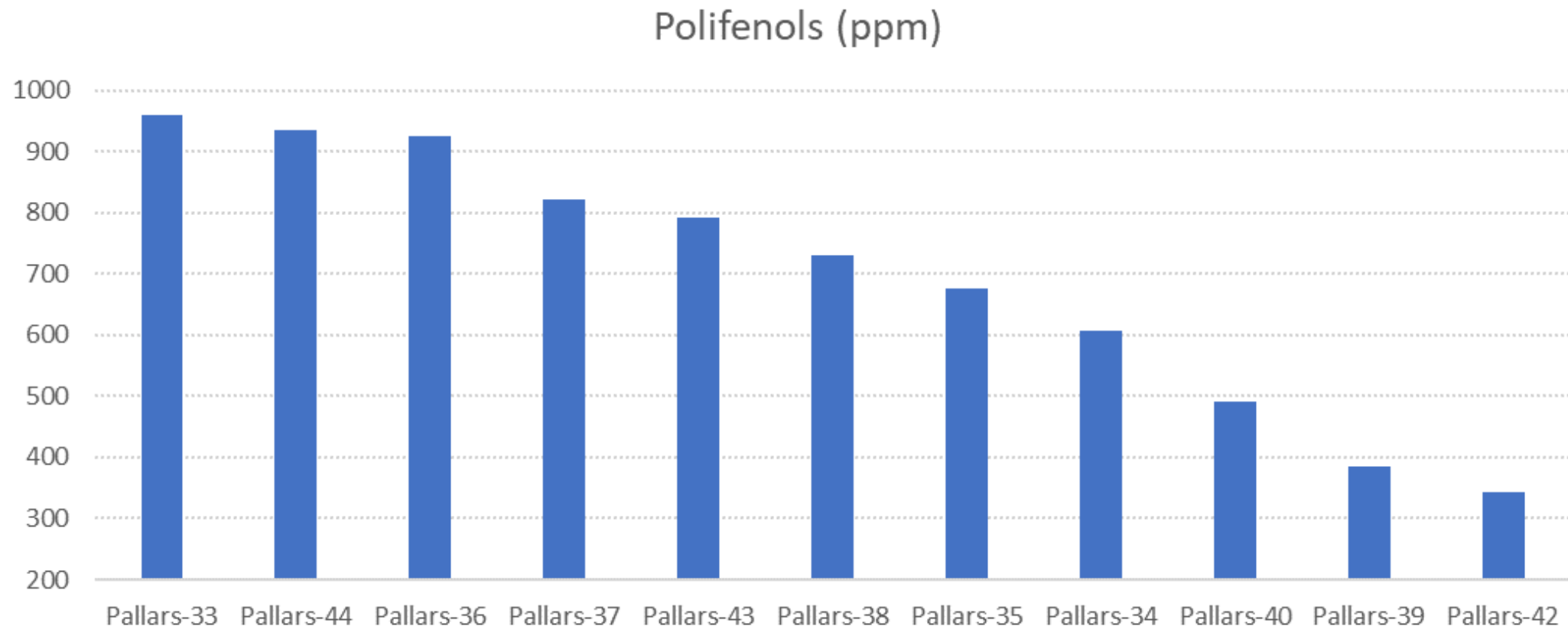
- Pes fruit
- Polpa/pinyol
- Contingut en oli

Caracterització oli: AAGG

Caracterització oli: Polifenols

Rang: 342 a 960 mg/kg

Propietats saludables

Al·legació de salut (UE-432/2012)

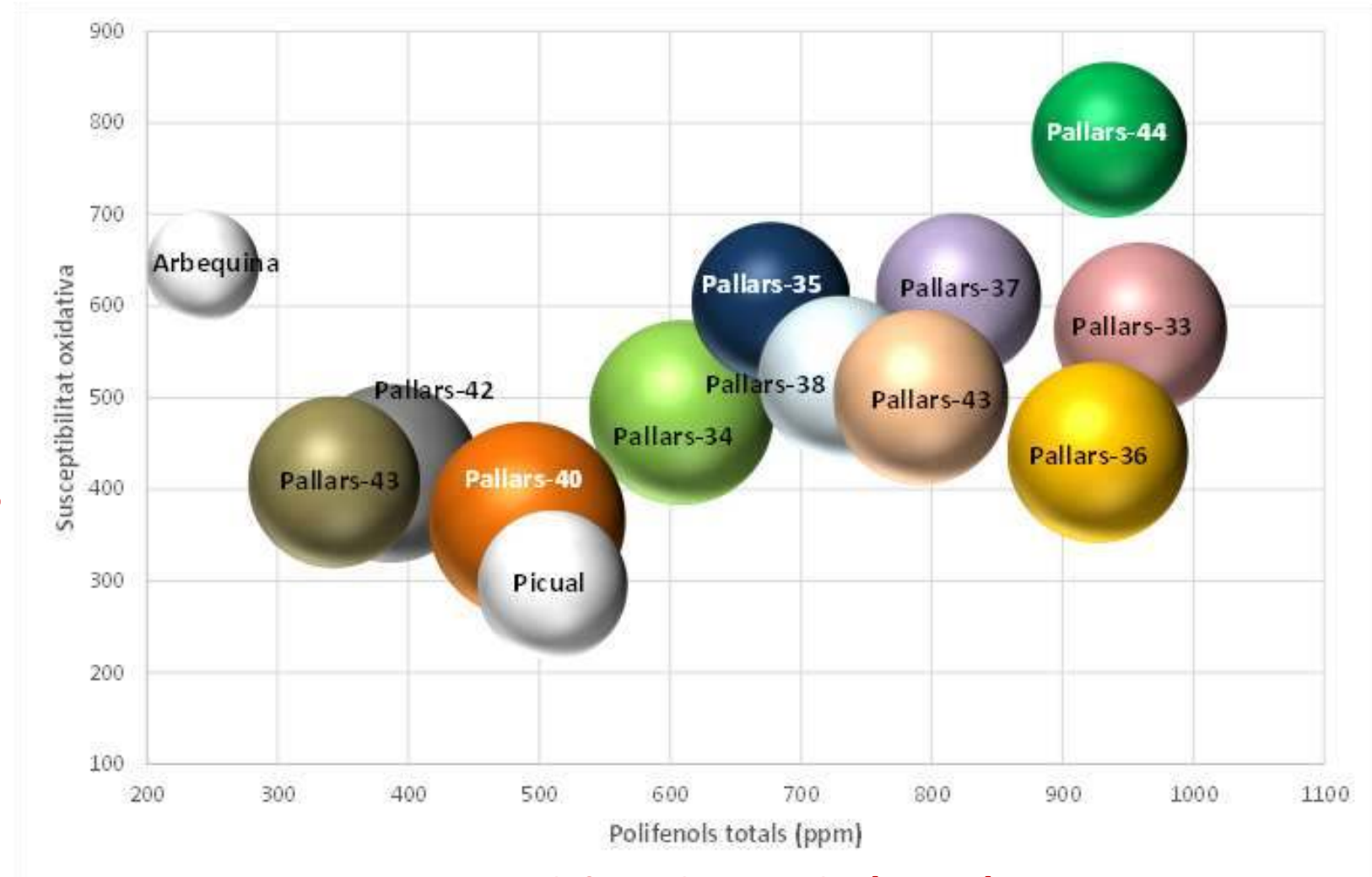
Los polifenoles del aceite de oliva contribuyen a la protección de los lípidos de la sangre frente al daño oxidativo. El efecto beneficioso se obtiene con una ingesta diaria de 20g de aceite de oliva

Només es pot etiquetar l'oli que contingui un mínim de 5 mg de hidroxitirosol i derivats per 20 g d'oli d'oliva (250 mg/kg)

Mida bombolla: Estabilitat oxidativa (h)

Vida útil

Susceptibilitat oxidativa

Polifenols totals (ppm)

Caracterització Sensorial

Codi IRTA	Fruitat d'oliva	Amarg	Picant	PE (0-9)	Complexitat
Pallars-33	5,5	5,8	5,4	7,1	4
Pallars-34	5,6	5,7	5,3	7,4	6
Pallars-35	5,5	5,0	5,3	7,5	6
Pallars-36	5,5	5,4	5,5	7,4	6
Pallars-37	5,8	6,2	6,2	7,0	3
Pallars-38	5,7	5,2	5,2	7,5	6
Pallars-39	5,6	5,1	5,5	7,6	7
Pallars-40	5,9	5,2	5,2	7,3	6
Pallars-42	5,1	5,2	5,4	7,2	5
Pallars-43	5,0	4,8	5,1	7,1	4
Pallars-44	5,9	5,5	5,0	7,7	7

Olis premium

Mur

2

**Primerenca
de Sant Martí**

1

**Olivera de Barcedana
Massanell**

3

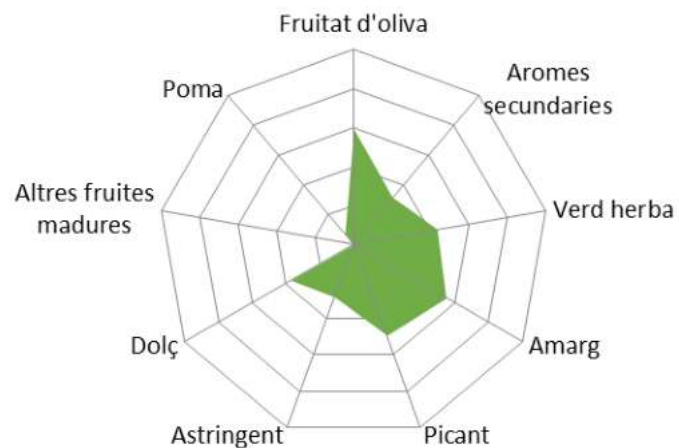
Accèssit

**Asparadell
Tardorencia**

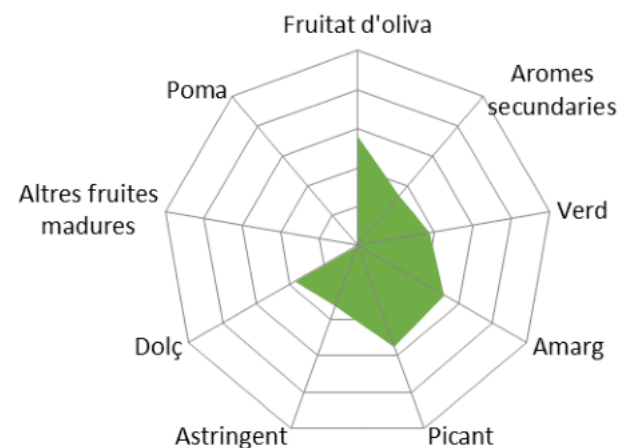
Olis premium

Primerenca de St. Martí

Ametlla, nou, carxofa, nou verda, tomaquera, ametlló, plàtan verd

Mur

Ametlla, nou, tomaquera, carxofa verdura, ametlló, plàtan verd

Fitxes varietals

VARIETATS LOCALS PALLARESES

1. DADES GENERALS:

Nom Científic de l'espècie: *Olea europaea*
Nom de la varietat: Primerenca de Sant Martí

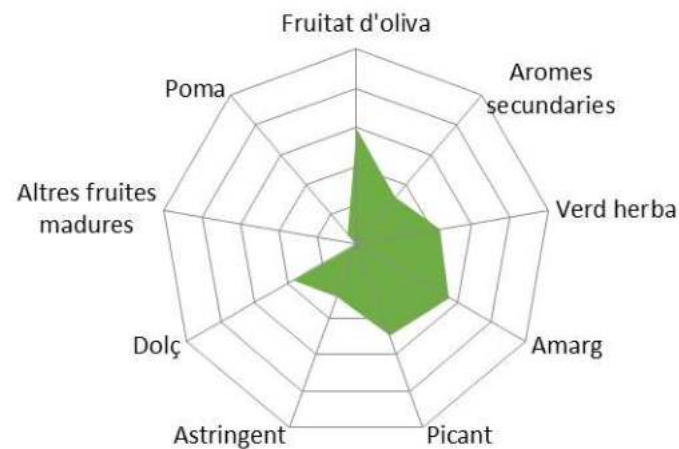
Nom de l'espècie: Olivera
Sinonímies: Pallars-44

Comarca d'origen: Pallars Jussà
Comarca de cultiu actual: Pallars Jussà
Usos etnobotànics: Oliva per almàssera

2. BREU DESCRIPCIÓ DE LA VARIETAT:

Varietat de poc vigor i port obert, de fulla mitjana i de forma el·líptica-lanceolada amb una curvatura al llarg del limbe hiponàstica amb tendència a presentar formes helicoidals. Maduració molt primerenca. Oliva de mida mitjana, lleugerament asimètrica i de forma ovoidal, amb mucró amb abundants i grans lenticel·les. En plena maduració l'oliva és de color negre. Pinyol de pes mig i el·líptic, lleugerament asimètric, d'apex i base punxegut, amb mucró, de superfície rugosa i un nombre mig-alt i de distribució uniforme dels solcs fibrovasculars. Varietat localitzada com a arbres aïllats al municipi de Sant Martí de Canals (Conca de Dalt). Oliva amb un contingut en oli mitjà. L'oli és molt ric en polifenols amb una vida útil llarga. L'oli té un fruitat verd intens i és bastant amarg i picant, però equilibrat i complex en aromes secundàries.

PERFIL SENSORIAL

Perfil de fruitat verd intens. En boca és molt amarg i bastant picant, però sense astringència i amb un dolç mig que es nota, el que l'equilibra una mica. Oli ric en aromes secundàries que combinen la gespa tallada, el plàtan verd, l'ametlló, la poma verda i algunes notes florals i balsàmiques, amb notes més agressives de fulles, tomatera o carxofa. El conjunt resulta intens però equilibrat i agradable, encaixant en el tipus "Premium" i molt apte per a comercialització directa. Tot i així, s'ha de tractar amb molt de compte donat que presenta una molt elevada susceptibilitat oxidativa, de manera que cal evitar la pèrdua de polifenols que en garanteixen l'estabilitat.

antonia.ninot@irta.cat